

VB

ORDE VAN
VLAAMSE
BALIES

/OV

Standpunt

**Wijziging van het Burgerlijk
Wetboek tot invoering van een
verbod op geweld tegen kinderen**

vrijdag 7 januari 2022

VB

De voorliggende wetsvoorstellen (nr. 55-1840 en nr. 55-1956) beogen een aanpassing van het Burgerlijk Wetboek om het verbod op geweld tegen kinderen uitdrukkelijk in de wet te verankeren.

De Orde van Vlaamse Balies is dit initiatief genegen. Uiteraard bestaat er reeds een algemeen strafrechtelijk verbod tegen opzettelijke slagen en verwondingen (art. 398 Sw.), maar de bijzondere kwetsbaarheid van het kind en de omvang van de problematiek rechtvaardigen een expliciet verbod op lijfstraffen voor kinderen.

De wettelijke verankering ligt in het verlengde van artikelen 19 en 37 van het Kinderrechtenverdrag en komt tegemoet aan de veroordelingen en opmerkingen ten aanzien van de Belgische Staat door het Europees Comité voor Sociale Rechten en verschillende VN-Comités (Rechten van het Kind; Foltering; Economische, Sociale en Culturele Rechten) en aan de aanbevelingen die gemaakt werden tijdens de Universal Periodic Review. Bovendien hinken we op dit punt achterop in vergelijking met onze buurlanden en de grote meerderheid van de EU-lidstaten.

De twee wetsvoorstellen kiezen voor een andere benadering: wetsvoorstel nr. 1840 legt een verbod op geestelijk of lichamelijk geweld of enige andere vernederende behandeling op aan de ouders, terwijl nr. 1956 het kind een recht op verzorging en geweldloze opvoeding biedt. De OVB heeft geen uitdrukkelijke voorkeur voor de omschrijving als verbod dan wel als recht, maar is van oordeel dat er op beide wetsvoorstellen enkele belangrijke aandachtspunten aan te merken zijn:

- De titel van wetsvoorstel nr. 1840 heeft het over “systematisch” geweld tussen ouders en kinderen. Uit de toelichting en de aangehaalde instrumenten van internationaal en regionaal recht kunnen we echter niet afleiden waarom het geweld systematisch zou moeten zijn. We merken ook op dat de term niet gebruikt is in het voorgestelde artikel zelf.
- Beide wetsvoorstellen hebben betrekking op iedere vorm van lichamelijk én geestelijk geweld. Hoewel de ruime definitie uit de internationale regelgeving volgt, doet het toch ook vragen rijzen bij de soms dunne grens tussen proportioneel straffen in het kader van de opvoeding en geweld. Kan dit gespecificeerd worden om situaties van misbruik van goed bedoelde wetgeving te voorkomen? We denken daarbij bijvoorbeeld aan vechtscheidingen, waarbij al snel klachten kunnen volgen ten aanzien van de partner wegens vermeend geweld.
- In tegenstelling tot wetsvoorstel nr. 1840, vermeldt nr. 1956 uitdrukkelijk dat het verbod van toepassing is op *“zowel degene die het ouderlijk gezag heeft en de voogd als op degene die een minderjarige verzorgt en opvoedt zonder dat hem het gezag over die minderjarige toekomt”*. De OVB acht dit een noodzakelijke toevoeging naar analogie met artikel 19 van het Kinderrechtenverdrag, dat gewag maakt van het *“kind onder de hoede van de ouder(s), wettige voogd(en) of iemand anders die de zorg voor het kind heeft”*.
- In navolging van het advies van de Raad van State oordeelt de OVB dat het voorgestelde artikel in wetsvoorstel nr. 1956 zich best beperkt tot een recht op geweldloze opvoeding (dan wel een verbod op geweld) zonder toevoeging van een recht op verzorging, wat tot een veel ruimere interpretatie zou kunnen leiden.

De OVB hoopt dat op basis van bovenstaande opmerkingen de nodige aanpassingen en verduidelijkingen worden gemaakt aan de voorstellen tot wettelijke verankering van het verbod op geweld tegen kinderen.